

GŁOS NARODU

Wychodzi 3 razy dziennie.

WYDANIE WIECZORNE.

Listy pieniężne, przekazy na prenumeratę i inseraty nadawane należy franko do Administracji „Głosu Narodu”. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckim. Reklamacyjne nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rekwizytów redakcyi nie zwraca.

ADRES RED: Ul. św. Tomasza 1. 35. Adr. telegr.: „Głos Narodu“ Kraków. Telefon redakcyjny Nr 190. — Telefon administracji i drukarni Nr 3344.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor., kwartalnie 6 kor., za odosłaniem do domu dopłaca się 90 hal. miesięcznie.
Na prowincyi miesięcznie z dwurazową przesyłką 3 kor. 30 h., z jednorazową przesyłką 2 kor. 70 h. Kwartalnie z dwurazową przesyłką 9 kor. 80 h., z jednorazową przesyłką 8 kor. W państwie niemieckim kwartalnie 10 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 halery.

Cena numeru pojedynczego 6 halery.

OGŁOSZENIA (Inseraty) przyjmuje Administracja „Głosu Narodu“ ulica św. Tomasza 1. 35. — Od wiersza drobem pisemem (petit) 30 halery, układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 90 hal. Nadesłane po 60 hal. od wiersza. Nekrologi itd. po 80 halery od wiersza. Komunikaty prywatne po kronice: 1 korona od wiersza. — Załączniki do „Głosu Narodu“ prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p. przyjmują się za cenę 2 koron od 100 egz. dla zamiejscowych, po 1 koronie od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów. ZAMIEJSCOWE ogłoszenia i prenumeratę przyjmują: We Lwowie biuro dzienników M. Sokółowski ul. 3-go Maja. K. Buchstab ul. Karola Ludwika. W Przemyslu biuro dzienników J. Grodecka, M. Wall, E. Billet. W Podgórzu Poturalski. W Rzeszowie księgarnia W. Usarskiego. W Stanisławowie księgarnia Jasielski. W Strzynie biuro dzienników M. Sokółowski ul. 3-go Maja. K. Buchstab ul. Karola Ludwika. W Tarnopolu M. Rockach biuro dzienników. W Nowym Sączu T. Jakubowska księg. Pisz Roman księg., M. Bysiek główna trafik. Lustig Szmon biuro dzienników. Kornfeld biuro dzienników. W Nowym Targu B. Massatach księg. Zakopane księgarnia podobańska. Głuszek, Zwoliński. W Wiedniu Haag senstein i Vogler A. G. Wien 1/1, M. Dukas Nachl., Schalek E. Braum Wien I, R. Mosse Wien II. W Berlinie Fri dl S. A. Joessel. W Budapeszcie F. E. Goe. W KRÓLESTWIE POLSKIM: Sandomierz W. Chodakowska księgarnia. Kielce Kiebaży biuro dzienników. Lublin 31. trafik. W Miechowie J. Masłowski księg. i czerlnia.

Biuletyn austro-węgierski.

Urzędownie donoszą: Wiedeń, 17. grudnia 1915.

Rosyjski teren wojenny.

Nie było żadnych szczególnych wydarzeń.

Włoski teren wojenny.

Na froncie na Pobrzu nie podjęli Włosi dotąd żadnych wielkich ataków, które po stosunkowo krótkiej pauzie rozpoczęły na nowo dnia 11. listopada, i jeszcze w pierwszych tygodniach grudnia w poszczególnych miejscach gwałtownie kontynuowali.

Walki te można więc oznaczyć jako czwartą bitwę nad Soczą. W uślośnieniach tych nieprzyjaciela tym razem jeszcze bardziej jak podczas poprzednich bitew chodziło o zdobycie Gorycy. Z tego powodu rzucono ostatecznie na ten tylko przyczółek mostowy około siedm wioskich dywizyj piechoty. Ataki tych znacznych sił rozbiły się jednak tak samo jak ataki masowe na sąsiednie przyczółki, o wypró-

bowaną wytrzymałość naszych wojsk, które utrzymały silnie w swem ręku przyczółek mostowy Gorycy, płaskowzgórze Doberdów i w ogóle wszystkie stanowiska. Wskutek zniszczenia miasta ciężko uciępała ludność, ale na wojskowe położenie nie wywarło to uzewętrznienie się bezsilnej wściekłości nieprzyjaciela żadnego wpływu.

W czwartym spotkaniu się broni na Pobrzu straciło wojsko włoskie według pewnych obliczeń 70.000 ludzi w zabitych i rannych.

Wczoraj odparto na froncie Soczy jedną próbę ataku na północny stok Monte San Michele, a na froncie tyrolskim atak batalionu Alpini na Col di Lana.

Bałkański teren wojenny.

Na południowy wschód od Celebca spędzili Czarnogórców z ostatniego kawałka ziemni bośniackiej, jaki jeszcze mieli w swem ręku.

Nasze wojska dotarły też w tym obszarze do wąwozu Tara.

Bjelopolje od wczoraj popołudnia znajduje się w otaczającym ataku po zaciętych walkach i wzięty do wieczora do niewoli 700 jeńców.

Pościg za cofającym się na zachód od Ipeku nieprzyjacielem jest w toku.

Czarnogórcy podpalają w swym odwrocie wszędzie miejscowości zamieszkałe przez muzułmanów.

Zastępca szefa sztabu jeneralnego v. Hoefler, polny marszałek porucznik.

Biuletyn niemiecki.

Wielka główna kwatera ogłasza: Berlin, 17. grudnia 1915.

Rosyjski teren wojenny.

Grupa wojsk jenerała polnego marszałka Hindenburga:

Rosyjskie ataki między Narwią i jeziorem Madziel załamały się w nocy i wczesnym ranku wśród znacznych strat po stronie nieprzyjaciela.

Przed naszymi pozycjami wzięto do niewoli 120 ludzi.

Grupy wojsk jenerała polnego marszałka księcia Leopolda bawarskiego i jenerała Linsingena: Żadne ważniejsze wydarzenia.

Zachodni teren wojenny.

Na południowy wschód od Armentiers posuwał się niespodziewanie wczoraj z Hellwerden mały oddział angielski aż do jednego z naszych okopów, ale w naszym ogniu cofnął się z powrotem.

podobnej próbie. Zresztą działalność bojowa przy niepewnej pogodzie ograniczyła się w poszczególnych miejscach tylko do słabszych walk artyleryjskich, granatami ręcznymi i walk miunowych.

Dalej na południe przeszkodził nasz ogień

Bałkański teren wojenny.

Bjelopolje wzięto szturmem, przyczem wzięto do niewoli przeszło 700 jeńców.

Naczelnie kierownictwo armii.

Biuletyn turecki.

Konstantynopol. (T. B.) Doniesienie agencji telegraficznej Milli. Główna kwatera turecka donosi:

Na froncie w Iraku od czasu do czasu ogień artyleryjski i piechoty koło Kut el Amara. Zdobyliśmy koło Kut el Amara okręty rzeczne należące do drzewem budulcowe.

Na froncie dardaneelskim stosunkowo słaby ogień artyleryjski. Tylko w Sed-il-Bar wyrzucili nieprzyjacieli przeciw naszemu centrum około

3000 bomb, co nie miało żadnego godnego uwagi skutku. W nocy na dzień 15 grudnia odpędziliśmy w pobliżu Arbirunu dwa nieprzyjacielskie parowce przewożące, które chciały wyładowywać ładunek. Krążownik nieprzyjacielski, który strzelał przeciw naszemu prawemu skrzydłu koło Sed-il-Bar, został trafiony pociskami naszej artyleryji i cofnął się na pełne morze. Wczoraj zestrzelono nieprzyjacielski aparat lotniczy.

Pościg niemiecki i austro-węgierski.

Lugano (Tel. pryw.). Sprawozdawca „Secola“ Magrini donosi ze Salonik: Powszechna uwaga koncentruje się obecnie na wypadki nad granicą grecką. Grecki minister spraw zagranicznych oświadczył, że w pościgu armii gen. Sarrailla na greckiej ziemi wezmą udział jedynie Austro-Węgry i Niemcy, które to oświadczenie potwierdził poseł bułgarski. Siły austro-węgierskie składają się jedynie z konnicy.

Angielski cel.

Londyn. (T. B.) W Izbie gmin w odpowiedzi na zapytanie oświadczył podsekretarz stanu lord Robert Cecil, że bezpośrednim celem sojuszników jest uporządkowanie położenia wojskowego w Salonikach i przeszkodzenie Bułgarom i państwom centralnym w uzyskaniu wszelkiej pośredniej czy też bezpośredniej kontroli nad Salonikami. Rokowania z Grecją są intensywnie prowadzone dalej. Rząd angielski

spodziewa się szybkiego zadowolającego wyniku.

Strzela neutralna na granicy serbsko-bułgarskiej.

Berlin (Tel. pryw.). „Berl. Tageblatt“ donosi z Sofii: Propozycja dotycząca utworzenia neutralnej strefy na granicy grecko-serbskiej, którą uczynili Bułgarzy przed niedawnym czasem rządowi greckiemu, brzmiała następująco: „Wskutek zajęcia Monastyr i Resny armia bułgarska zbliżyła się do granicy greckiej. Wskutek tych ruchów obawia się bułgarski sztab generalny, że na granicy przyjdzie do starć między przednimi strażami bułgarskimi a grecką strażą graniczną, z czego mogą wynikać niepożądane zajścia. Powodowany pragnieniem uniknięcia możliwości tego rodzaju zajść, rząd bułgarski uprasza rząd grecki o danie swego przyzwolenia na utworzenie strefy na granicy grecko-bułgarskiej.

Francuzi o Salonikach.

Berlin. (Tel. pryw.) Paryski „Temps“ zajmując się we wstępnym artykule sprawą Salonik, pisze: Wielki ten port macedoński będzie nietylko punktem oparcia dla ekspedycyi pomocniczej, ale szachownicą, na której rozegra się ważny moment wojny europejskiej. Czworopozumienie wykona tu posunięcie, które poważnie zaważy na operacjach od Ostendy do Bagdadu. Porozumienie z Grecją daje wojskom sojuszników wszelkie ułatwienia w przygotowaniu do obrony i ewentualnego oblężenia. Jak slychał król Konstantyn zobowiązał się nie przeszkadzać w przyszłych operacjach. Jest zdecydowany nie prowadzić wojny i dla uniknięcia niebezpieczeństwa konfliktu, cofnął swe wojska z tereu przyszłych bitew. Pozostawia on nam w zupełności obronę Saloniki, zatrzymując tam jedną tylko dywizję grecką, głównie dla okazania, że port nie przestal należeć do Grecji. Dywizya otrzymała polecenie nie brania udziału w walkach.

Przygotowania do oblężenia Salonik.

Kopenhaga. (Tel. pryw.) Według doniesień „Nationaltidende“ w Paryżu liczą się z blizkiem oblężeniem Salonik. Fortyfikowanie miasta odbywa się w gorączkowym tempie. Centrum obwarowań stanowią wzgórza na północ od miasta.

Przybywanie posiłków.

Berlin. (Tel. pryw.) Z Salonik donoszą: W ostatnim tygodniu cofnęły się wojska czworopozumienia na przestrzeni około 14 mil. przyczem zabraly one wszelkie zapasy swoje i ludności. Do Salonik przybywają wciąż nowe posiłki. Wzgórza koło miasta zamieniono na obszerny przyczółek mostowy.

Znowu trudności.

Paryż. (T. B.) „Temps“ donosi z Salonik: Przy przeprowadzaniu zarządzeń zmierzających do obsadzenia Salonik, w której to sprawie między Grecją a koalicją zostało osiągnięciem porozumienie, wyłoniły się ponownie trudności podrzędniejszego znaczenia.

Serbska skucpzyzna we Włoszech

Budapeszt (Tel. pryw.). „Pester Lloyd“ donosi z Salonik, iż część członków serbskiej skucpzyzny schroniła się do Salonik. część zaś do Skutari. Ci pierwsi chcieli zwołać do Salonik parlament kadłubowy, lecz otrzymali od rządu serbskiego polecenie, by udali się do Włoch, gdzie z posłami przybyłymi ze Skutari będzie można odbywać posiedzenia.

O dalsze przystąpienie do układu londyńskiego.

Hamburg. (Tel. pryw.) „Neue Hamburger Ztg“ donosi z Londynu, iż Anglia czyni dalsze subsydia pieniężne od Belgii, Serbii i Czarnogóry zależnymi od podpisania przez te państwa układu londyńskiego. — Angielski poseł przedłożył dn. 3 grudnia zastępcom wspomnianych państw oświadczenie.

Usunięcie wojsk z Besarabii

Budapeszt. (Tel. pryw.) „A Vilag“ donosi z Bukaresztu: Według wiadomości z Galaczu, większa część skoncentrowanych w Besarabii wojsk rosyjskich została odtransportowana w kierunku północnym.

Wiadomości telegraficzne

„Głosu Narodu“ z dnia 17. grudnia 1915.

Powołanie 44—46 letnich.

Insbruk. (Tel. pryw.) „Tiroler Anzeiger“ donosi z dobrze poinformowanego źródła, iż powołanie obowiązanych do pospolitego ruszenia w wieku od 44—46 lat nastąpi w połowie stycznia.

Niepokoje w Egipcie.

Zurych (Tel. pryw.). „Schweiz. Tel. Information“ otrzymują z Rotterdamu wiadomość, iż według opowiadania kapitana okrętu, który niedawno przejeżdżał przez Suez, wśród ludności egipskiej panuje wrzenie. Oddział angielsko-egipski złożony z 300 żołnierzy, przeszedł z 4 działami na stronę Senusów.

Jeńcy w Anglii.

Londyn (Tel. pryw.) W Izbie posłów oświadczył rząd, iż dotychczas w granicach Wielkiej Brytanii znajduje się 21.205 jeńców wziętych do niewoli przez wojska angielskie.

Bramy wypadowe.

Przebieg obecnej wojny światowej stwierdził, jak wielkie znaczenie dla rozwoju operacji wojennych ma topograficzne ukształtowanie tereu walk. Właściwości terenowe danego obszaru góry, rzeki i bagna, dają nie tylko oparcie defenzywie, lecz skombinowane z działami techniki wojennej, twierdzami i przyczółkami mostowymi, stanowią znakomity punkt wyjścia dla wszelkich niespodziewanych działań ofenzywnych.

Jest więc rzeczą zupełnie zrozumiałą, że zagadnienie powyższe, łączące się ściśle z zagadnieniem bezpieczeństwa granic, żywo zajmują umysły, a szczególnie w prasie niemieckiej, z uwagi na ostatnią mowę kanclerza Rzeszy z napotyka się na wiele rozważań z tej dziedziny, objętej pojęciem „bram wypadowych“.

Ostatnio zajmuje się tą sprawą wojskowy krytyk rozpowszechnionego dziennika niemieckiego „Berliner Zeitung am Mittag“, który ściśle teoretycznie omawia to ważne dla Niemiec zagadnienie. Krytyk ten pisze:

„Kanclerz Rzeszy w swojej odpowiedzi na interpelację socjalistyczną w sprawie rokowań pokojowych powiedział, że ani na wschodzie ani na zachodzie nie mogą nasi dzisiejsi nieprzyjaciele rozporządzać bramami wypadowymi, przez które mogliby na nas jutro ponownie i skuteczniej niż to się teraz stało, uderzyć. Wypowiadając te słowa, stwierdził kanclerz jedynie poprzednio już wyrażone zapatrywanie, które znalazło uznanie całego społeczeństwa. Nie prowadziny wojny zdobywczej, lecz tylko zmuszeni przez przeciwników chwyciliśmy za broń: nie chcemy jednak pierw wypuścić broni z ręki, zanim nie uzyskamy rękojmi długotrwałego pokoju, którego głównym założeniem — obok innych — jest bezpieczeństwo naszych granic. Kanclerz wskazał w ogólności na te bramy wypadowe, które nasi przeciwnicy z początkiem obecnej wojny światowej zużytkowali, lub zużytkować chcieli.

Najpierw na wschodzie: Dwie armie rosyjskie usiłowały z początkiem wojny wtargnąć na niemieckie kraje. Na północnie zgromadziła się poza linią Buga—Narwi—Biebrzy pod zasłoną twierdz, w odległości kilku kilometrów od granicy, rosyjska armia narewska, i z nienacka, przez ubezpieczone przejścia wtargnęła w otwarte granice pruskie. W podobny sposób wtargnęły od wschodu armia niemieńska, która zgromadziła się również w pobliżu granicy pod osłoną twierdz Grodna, Olity i Kowla. Obie armie zostały wprawdzie przez Hindenburga pobite, a nawet narewska zniszczona, jednak jej resztki znalazły ochronę poza umocnioną linią Narwi, która pościg niemiecki zatrzymała, podobnie jak armia niemiecka, która znowu wzięły pod swe skrzydła twierdze nadniemieckie, ocalając ją od groźącego jej osaczenia. W tych punktach pochód niemiecki musiał zatrzymać się.

Również w dalszym przebiegu kampanii stanowią obie wspomniane łączące naprzeciw granic niemieckich umocnione linie, z ich twierdzami i przyczółkami, stałe niebezpieczeństwo, dla Prus wschodnich. Z linii tych Rosyianie wielokrotnie niespodziewanie przechodzili do ataku i za każdym razem mogli bezpiecznie wycofać się; nie było żadnej możności gruntownego ich zniszczenia.

Podobne znaczenie ma dla prowincyi zachodniopruskiej, poznańskiej i śląskiej linia Wisły, chociaż z powodu znaczniejszej odległości granicy, niebezpieczeństwo nie dało się tak bezpośrednio odczuć. — Na wybitne znaczenie tej linii wskazał w swej mowie kanclerz, podnosząc, że Francya udzielała Rosyi pożyczek pod ten wyrażum zastrzeżeniem, że za pieniądze te wzbudowane będą na powyższej linii twierdze i linie kolejowe. Twierdze osadziły się głównie nad Wisłą, a były niemi Modlin, Warszawa i Dęblin. W tych punktach zbierał się cały strategiczny system rosyjskich linii kolejowych.

Rosyianie unieśli znakomicie korzyści tego frontu spożytkować. Podczas pierwszej ofenzywy sprzymierzonych ku środkowej Wiśle, wyrzuciły się niespodziewanie ogromne siły rosyjskie z Warszawy i Modlina naprzeciw lewego skrzydła niemieckiego i zmusiły gen. Hindenburga do ogólnego odwrotu. Również podczas drugiej ofenzywy front sprzymierzonych musiał się zatrzymać na wysuniętych przed Wisłą przednich stanowiskach, które stale otrzymywały pomoc w ludziach i materiale wojennym z twierdz nadwiślańskich.

Na zachodnim terenie wojny Anglia i Francya od dawna — jak doniósł kanclerz — uważały Belgię za teren pochodu przeciwnam. Dolina Mozy tworzy starą drogę ludów, które tą drogą często z zachodu na wschód i naodwrot przyciągały. Przy jej użytkowaniu mogli mieć Francuzi i Anglijcy tę wyższość, iż unikają Wogezów w wyżyn Lotaryngii, odrazu mogli się przedostać na północno-niemieckie niziny, i opanować ważne niemieckie centra przemysłowe. Tylko przez uprzedzenie francuskich zamierzeń, i obsadzenie doliny Mozy, można było pokrzyżować nieprzyjacielskie plany.

Na przeciwnym skrzydle rozpoczęła się wojna francuskim wypadem z kotłiny Belfortu przez Miluzę do Górnej Alzacyi. I ten obszar jest starą bramą narodów, położoną między górami jurajskimi a Wogezami, prowadzącą z zachodu na wschód i naodwrot. Akcyę francuską ułatwiała tu okoliczność, że u wejścia do wspomnianej bramy leży twierdza Belfort, która z jednej strony stanowiła zapórę dla niemieckiego pochodu, z drugiej zaś ułatwiała koncentrację francu-

skich sił i ich niespodziewany wypad. Po krwawym odparciu pierwszego uderzenia, próbowali Francuzi czestokroć powtórzenia ataku na tej samej drodze.

W obszarze między północnem zboczem Wogezów i twierdzą Metz byliśmy w roku ubiegłym świadkami wielkiej francuskiej próby przedarcia się ku linii Saarburg—Falkenberg, która przerodziła się w wielodniową zaciętą bitwę. Podczas gdy na południu Wogezów utrudniały operacyę większych związków armii, zaś na północy twierdza Metz uniemożliwiała rozumieć się północnego francuskiego skrzydła, obszar łączący w pośrodku znakomicie nadaje się do operacyi większych sił.

I tu koncentracya francuskich wojsk przeznaczonych do ataku znajduje zabezpieczenie i ułatwienie w twierdzach Epinal—Lunewille—Nancy—Toul, utrudniając zarazem próbę osaczenia tych wojsk ze strony przeciwnika i dając im schronienie w razie ich pobicia.

Oto są te rozmaite bramy wypadowe, które nasi przeciwnicy na wschodzie i zachodzie rozporządzają, i z których w wojnie umieli czynić użytek.

KRONIKA.

Aprowizacya miasta. Gmina sprowadziła obecnie wagon jax, które ludność nabywać będzie mogła w sklepach miejskich po cenie 23 hal. za sztukę. Sprzedaż jax rozpocznie się w poniedziałek następnego tygodnia.

Równocześnie gmina sprzedaje we własnym zarządzie gęsi po cenach umiarkowanych. Sprzedaż gęsi odbywa się na placu Jabłonowskich.

Powrót uchodźców. Dziś koło godz. 2 po południu przybyła do Krakowa nowa grupa uchodźców, licząca przeszło 100 osób. Przyjemnie ich zajęły się połączone komitety obywatelskie. Uchodźcy, którzy nie mają swych mieszkań, względnie przytułku u krewnych i znajomych, znaleźli tymczasowe schronienie w barakach na dworcu towarowym. — Wczorajem spodziewane jest przybycie dalszej grupy uchodźców w liczbie przeszło dwustu osób.

Rada Nadzorcza. Wzaj. Ubezpieczeń rozpoczęła dzisiaj obrady w Krakowie pod przewodnictwem prezesa p. Józefa Męcińskiego.

Konferencya w sprawie cen tuzozców. Jutro odbędzie się w namiestnictwie w Białej konferencya w sprawie ustalenia cen maksymalnych na tuzozce. W konferencyi wezmą udział przedstawiciele rządu i organizacyi rolniczych w kraju. Chodzi o ustalenie cen tuzozców dla całej Galicyi na podstawie rozporządzenia ministerjalnego, które z dn. 16 bm. weszło w życie.

Zgłaszanie koni i wozów. Na murach miasta pojawiło się ogłoszenie magistratu, który na podstawie ustawy o świadkach wojennych wyzwa właścicieli koni i wozów, aby w dniach 20 do 27 grudnia b. r. w komisaryatach obwodowych pisemnie zgłoszili liczbę posiadanych koni i wozów nadających się do celów służby wojennej.

Wznowienie wydawnictwa „Dziennika Polskiego we Lwowie“. W pierwszym numerze, wydanym po półrocznej przerwie zamieszca redakcyja następujące oświadczenie: Z dniem dzisiejszym wznowiamy wydawnictwo „Dziennika Polskiego“, zawieszony nakazem c. k. władzy w dniu 30. czerwca 1915. „Dziennik Polski“ jako własność „Spółki prasowej we Lwowie“, został uchwalony dyrekcyi i redakcyi z dniem 1. września 1914 zawieszony, gdyż wszyscy zmuszeni byli przed najężdżą opuszczyć Lwów. Gdy do Wiednia przedostała się wiadomość, że „Dziennik Polski“ we Lwowie wychodzi, dyrekcyja „Spółki prasowej“ łącznie z redakcyą „Dziennika Polskiego“ zaprotestowała na łamach „Polskiego Kurjera Wiedeńskiego“ dnia 10 grudnia 1914 przeciwko wydawaniu pisma przez ludzi, nie mających do tego żadnego prawa ani upoważnienia. Dalej zastrzegła się redakcyja, że z redakcyą w tym okresie wydawanego „Dziennika Polskiego“ nie ma nic wspólnego i żadnej odpowiedzialności za kierunek jego nie bierze, a wydawcy i redaktorowie „Dziennika Polskiego“ w czasach inwazyjnych nadal w żadnym stosunku do „Dziennika Polskiego“ być nie mogą. Dlatego też zarządzenie c. k. władzy uznajemy za zupełnie szkodliwe tem bardziej, że pismo w czasach inwazyj, nie mając widocznie siły opierać się satrium moskiewskim i ulegając ich wpływom, odchylało się od linii chlubnie głoszonej i piastowanej przez 48 lat przez „Dziennik Polski“.

Z Nowego Sączu otrzymujemy następującą „prośbę do społeczeństwa polskiego“: Ze względu, że nie można wyrugować może nie błędnego, ale z duchem autorki nie zgadzającego się podpisu naukowego Klementyny z Tańskich Hofmanowej, upraszam ta drogą wszystkich, którzy mają styczność z władzami szkolnymi, ze szkołami tego imienia, lub mających zamiar eokolwiek pisać o przynależącej nam sławie rodaczce, która zawsze i wszędzie przagnęła być tylko Polką, by pisali jej nazwisko przez jedno i jedno n, gdyż ona się tak podpisywała, co widzimy w jej autografach, jak również w dziełach dawniej drukowanych. Dziś ten sposób pisania przez dwa f wkładł się nawet do książek szkolnych, w których raz tak, drugi raz inaczej jest nazwisko drukowane. — Kl. K., dyrektorka szkoły wydz. im. Klem. Hofmanowej.

Obrazy do ołtarzy
Feretry, Krzyże,
Kanony na ołtarze

dostarcza najtaniej

STANISŁAW RAŚ

handel artykułów religijnych, obrazów, ram i galanterii
Kraków, Sławkowska 4.

2164

dostarcza najtaniej

Obrazki na kolędę

w wielkim wyborze
o cenach dawnych.

HURTOWNIA

Spółka z ogr. odpow. w Krakowie
Plac W.W. Świętych 1. 11

poleca

Przedsiębiorstwom handlowym
Masło duńskie tłuste,
mało solone w beczkach
 po 51 kg.
Ryby morskie suszone, solone
 w balach po 50 kg.
Sardynki norweskic
i portugalskie w skrzynkach
 po 100 puszek.
 Oferty na żądanie. 2075

Jedynymi artykułami

których cenę się nie zmieniła są: **Przetwory mleczne: „LAKTOL“**
 mleko kwaśne Prof. Miesznikowa. 1860
„YOGHURT“ mleko bułgarskie — „KEFIR“
 Mieszanki dla niemowląt. Stale z mleka od krów zdrowych wyrabiane.
„Laktol“ Karmelicka 15.

JUŻ WYSZŁA Z DRUKU BROSZURA
Dra FRANCISZKA STEFCZYKA

„Upaństwowienie obrotu zbożem,
mlekiem i produktami strączkowymi“

wydana przez Krajowe Biuro Patronatu dla Spółek oszczędności i pożyczek. Na 136 stronach, w 3 częściach przedstawia:
 I. Kupno i rozdzielanie zboża oraz produktów mącznych.
 II. Wojenny Zakład dla obrotu zbożem i III. Rozporządzenia, dotyczące obrotu zbożem, mlekiem i produktami strączkowymi (w dosłownym brzmieniu, po dzień 30 września 1915).

CENA 1 K. 50 h.
 Do nabycia we wszystkich księgarniach, główny skład w księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie.

Księgarnia G. GEBETHNERA i S-ki w Krakowie

poleca

2223

Wydawnictwo Obywatelskiego Komitetu odbudowy wsi i miast w Krakowie

ODBUDOWA POLSKIEJ WSI

PROJEKTY CHAT I ZAGRÓD WŁOŚCIAŃSKICH

opracowane przez Grono architektów polskich, wydane pod redakcją

WŁADYSŁAWA EKIELSKIEGO.

Cena za całość (6 zeszytów) Koron 15.—.

Opuściło prasę już 5 zeszytów, każdy zeszyt zawiera 12 tablic lit.

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Józef Kuczmierczyk

Mr. Telef. 394 Kraków, ulica św. Anny Nr. Telef. 394

poleca:

Wielki wybór kompotów i marmolady

Konserwy mięsne i jarzynowe,

Zarowotne wino Vermouth,

wina reńskie i krajowe, maderę i malagę kuracyjną,

wino słodkie muszkatołowe.

Szampany oryg. i krajowe

Koniaki francuskie i brajowe, Benedyktynę oryg.

Łosoś wędzony

oraz wszelkie delikatesy i towary kolonialne.

Poszukuję posady

kasyera lub magazyniera

Posiadam odpowiednie kwalifikacje, oraz poważne polecenia.

Łaskawe zgłoszenia do Adm. „Głosu Narodu“ pod Legitymacją Nr. 61955.
 2182

Zakład św. Józefa

dla osieroconych chłopców fundacji Piotra Michałowskiego
 Rok założenia 1848. Rok założenia 1848.
w Krakowie, ul. Karmelicka 66

Telegramy: Józeficl. Kraków.

poleca

Rośliny doniczkowe i dekoracyjne, bukiety, wieńce ze sztucznych kwiatów, wszelkie wyroby w zakresie kwieciarstwa wchodzące. Drzewka owocowe karłowe i pienne, porzeczki, agresty, maliny, krzewy ozdobne, magnolie, cisy kuliste, bzy białe i lilowe, tuje, świerki srebrne i złote, półkuliste i piramidalne, róże Polianty sztamowe, róże kirtzaczaste w różnych gatunkach, dętoje białe i różowe. — Masę ogrodniczą najlepszego wyrobu. Specjalność: Bluszcze wielkoliste i barwink do obsadzania grobów, cyklameny, chryzantemy zwykłe i japońskie. Zamówienia wykonuje się odrowną pocztą. — Cenniki na żądanie.

Krawieczyznę damską

i bieliznę nową, oraz wszelkie reparaacje przyjmuje i wykonuje starannie po możliwie niskich cenach

Wiktorya Podbielska

krawczyni
 ul. Poselska 1. 20, parter, (oficyna).

T. Cieśliński w Przemyśle

HURTOWNY

: SKŁAD WIN :

ZAPRZYSIĘŻONY DOSTAWCA WIN MSZALNYCH

Wina stołowe węgierskie i austriackie doszły do szalonych cen wobec tego zakupiłem w paśmie gór tokajsko-hegelańskich magnackie starsze roczniki i oferuję:

Samorodny mszalny aromatyczny pełny posiadający po Kor. 2'00 — 2'20, za 1 litr w beczce. — Tokaj 2 putowy kuracyjny słodki K. 5'50, Tokaj 3 putowy kuracyjny słodki K. 7'00, Cogniak medycynalny „Contro“ flaszką K. 6'50.

WSZELKĄ

BIELIZNĘ

ubrania kobiece i dziecinne

wykonywa

„SZWALNIA DLA DOTKNIĘTYCH WOJNĄ“

pod zarządkiem Komitetu Pań.

Sprzedaż odbywa się stale w lokalu „Szwalni“ plac Szczepański 7, i lokalu Ligi przemysłowej ul. Straszewskiego 28.

Wielki wybór taniej bielizny, ubrań dziecinnych, fartuszków itd.

ZAMÓWIENIA HURTOWNE ODWROTNIE

Ceny najniższe. Ceny najniższe.

Pamiętka niedoli ludu Polskiego 1914/1915

obraz kolorowy wielk. 43/33 cm. wydany nakładem Komitetu niesienia pomocy w Królestwie Polskiem, ofiarujemy po 40 fen. za egzemplarz. Odsprzedającym odpowiednio taniej. Za nadesłaniem 60 fen. wysyłamy odrownie franko. — Dla oszczędzenia kosztów przesyłki zaleca się większą ilość razem zamawiać. Czysty dochód na ulżenie nędzy bezdomnych i nieszczęśliwych Rodaków. 39
 S. Bendlewicz i Sp. Pleszew (Pleschen). W. Ks. Poznańskie.

DOSTAWCA NADWORNY

A. HAWELKA

W KRAKOWIE

poleca

znakomitą Herbatę Rangalla, Kompoty, Konfitury, Marmolady, Jarzyny, Sucharki szwajcarskie, Ryż szwajcarski w litrowych puszkach czysty lub z mięsem (Risotto), Koniak leczniczy — Wina tokajskie — Malaga.

TELEGRAMY: HAWELKA KRAKÓW.

PRYWATNE

KURSY PRAWNICZE

udzielają nauki w zakresie wszystkich egzaminów i rygorozów prawnych. — Własne skróty w całości do egzaminu histor. w części do innych. — Przyjmuje się w ciągu bieżącego miesiąca wpisy na kurs do egz. histor. i sądowego. Osobne lekcje na żądanie.

Zgłoszenia od 3 — 5 popołudniu

Dr Kazimierz Kucharczyk

Kraków, Loretańska L. 3.

Poszukujesz

oficyalisty, guwernera, ekonoma, leśnika, ogrodnika, organisty, nauczycielki i bony, stróża, stangreta, gospodyni, dobrej kucharki i zręcznej pokojówki spiesz z ogłoszeniem swych życzeń do „Głosu Narodu“.

Buchalterka

pisząca na maszynie, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod B. Z. do Administracji „Głosu Narodu“.

Bibulek

do papierosów i tutek dostarcza szybko, także w większych ilościach fabryka bibulek do papierosów „Janina“ T. A. Budapeszt IX, Ernauca 26. 2158

Wielki wybór

Pierników miodowych i kruchych

Specjalność:

piernik litewski przekładany.

Kuracyjny miód cislony z plasterów. poleca:

Eugeniusz Chodziński

Łobzowska 6. 1869

Kawy palonej

- najlepsza mieszanka -

Najlepsza mieszanka za 1 kg. Kor. 4'70
 San Jago }
 Perłówka } 4'80
 najlepsza }
 Czaras } 5.—
 Portorico }
 Jawa }
 Jamajka } 5'05
 Honduras }
 Mocca } 5'10
 Ceylon } 5'30

Kawa niepalona, herbata i kakao na każdą cenę, żądajcie cenników szczegółowych. — Wysyłamy w pakietach pocztowych po 4¼ kg., albo koleją nieopłaconą, z odcieniem za zaliczką. Dziennie wypala mój palarnia do 5.000 kg. kawy.

Zentral Amerikanischer Kaffee Import

M. KNELLER

Wien V. Ziegelofengasse 23 c.

Telefon 55/03 Rok założenia 1889.

Wiadomości o zaginionych

Ogłoszenia o zaginionych umieszczamy w tym dziale za opłatą 1 K. za jeden raz. Należytość należy nadesłać z góry.

STANISŁAW BAR

kontrolor podatkowy z Niżankowic znajduje się jako jeniec cywilny w Taszkencie — prosi rodzinę o listy pod adresem: Taszkient (Azya) Kruczykowskiej preukł. Polski Komitet.

Ktoby miał jakiegokolwiek wiadomości gdzie znajduje się syn mój

Antoni Siatka

żołnierz 13 pp., który walczył ostatnio w Karpatach, raczy łaskawie mi donieść pod adresem: W. Siatka, Kraków, ul. Starowińska 1. 38.

Nowsze wydawnictwa

Księgarni Spółki Wydawniczej Polskiej
w Krakowie.

1958

Kaczmarczyk Ks. Dr. Ewangelie. Studium krytyczne.

Cena egzempl. broszurowanego K. 7.— z przesyłką K. 7'55.

Cena egzempl. oprawionego K. 8'20 z przesyłką K. 8'75.

Mazurek Ks. Kazania o prasie katolickiej.

Cena egzempl. broszurowanego K. 3'60 z przesyłką K. 4'05.

Cena egzempl. oprawionego K. 4'60 z przesyłką K. 5'05.

Popiel. Ks. W. Arcybiskup warszawski, Pamiętniki.

Dwa tomy. — Cena K. 6.—, z przesyłką K. 6'55.

Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Em. Jac. Friedmann & Braeja
Tassauerska fabryka papieru
i zastępstwo fabryk papieru
Berno, Morawa.

Największy skład papierów do pisania, druku, kancelaryjnych, kartonów, kolorowych i conceptowych dla drukarń, następnie papier Cellulose, Shealings, Superior i pakowy Hawana, jakoteż i papiery dostosowane dla wszystkich branż. Próbkę wszystkich znajdujących się na składzie papierów na żądanie bezpłatnie i franko.